

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΩΚΡΑΤΗΣ / COMENIUS 1 – «Σχολικό σχέδιο»

Τίτλος: School Microcosm (Ο μικρόκοσμος του σχολείου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Γενικό Λύκειο Αρχαγγέλου

ΕΤΑΙΡΙΚΑ: 1) Juankosken lukio, ΦΙΛΑΝΔΙΑ 2) Gymnázium a Jazyková škola,
ΤΣΕΧΙΑ

GR ΣΥΜΒΑΣΗ αρ.: 06-GRC01-S2C01-00001-1

FI ΣΥΜΒΑΣΗ αρ.: 06-FIN01-S2C01-00253-1

CZ ΣΥΜΒΑΣΗ αρ.: CA 1 – 06 - 1

Γενικά στοιχεία για το σχέδιο

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Γενικό Λύκειο Αρχαγγέλου, ΕΛΛΑΔΑ	6	4	10
Juankosken lukio, ΦΙΛΑΝΔΙΑ	6	4	10
Gymnázium a Jazyková škola, ΤΣΕΧΙΑ	3	3	6
ΣΥΝΟΛΟ	15	11	26

Συμμετέχοντες μαθητές

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Γενικό Λύκειο Αρχαγγέλου, ΕΛΛΑΔΑ	35	25	60
Juankosken lukio, ΦΙΛΑΝΔΙΑ	70	20	90
Gymnázium a Jazyková škola, ΤΣΕΧΙΑ	55	35	90
ΣΥΝΟΛΟ	160	80	240

Συνάφεια με τις προτεραιότητες και τους στόχους του προγράμματος COMENIUS

Η συμμετοχή γυναικών είναι αυξημένη τόσο στο σύνολο του σχεδίου όσο και σε επίπεδο σχολείων, γεγονός που δείχνει ότι οι δραστηριότητες ευνόησαν τις ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών.

Δεν συμμετείχαν στο σχέδιο άτομα με ειδικές ανάγκες ή αναπηρίες, καθώς δε φοιτούν στα συμμετέχοντα σχολεία μαθητές ούτε εργάζονται εκπαιδευτικοί με ειδικές ανάγκες. Όμως, καθώς οι δραστηριότητες του σχεδίου δεν απαιτούσαν υψηλό γνωστικό επίπεδο, ευνόησαν τη συμμετοχή όλων των μαθητών ακόμη κι εκείνων που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες. Δε συμμετείχαν μόνο οι «καλοί» μαθητές αλλά ενθαρρύνθηκε η συμμετοχή μαθητών που μειονεκτούν λόγω χαμηλής σχολικής επίδοσης. Ακόμη, καθώς όλα τα συμμετέχοντα σχολεία βρίσκονται μακριά από τις πρωτεύουσες των χωρών τους και μειονεκτούν λόγω γεωγραφικής θέσης, η υλοποίηση του σχεδίου σε συνδυασμό με τη χρήση των νέων τεχνολογιών εξάλειψαν τους γεωγραφικούς περιορισμούς, έδωσαν τη δυνατότητα στους μαθητές να ενεργοποιηθούν και να συνεργαστούν με μαθητές από άλλα σχολεία στην Ευρώπη. Με αυτόν τον τρόπο ξεπεράστηκαν τα γεωγραφικά όρια και οι περιορισμοί λόγω γεωγραφικής θέσης.

Η βελτίωση των γνώσεων των μαθητών για τις χώρες των εταιρικών σχολείων και γενικότερα για τη διαφορετικότητα των λαών στην Ευρώπη προώθησε τη διαπολιτισμική συνείδηση. Η επίγνωση της διαφορετικότητας ως κοινού χαρακτηριστικού στην Ευρώπη, συνέβαλε στην καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Επίσης, η επίγνωση της διαφορετικότητας ευνόησε την ενσωμάτωση παιδιών οικονομικών μεταναστών. Στο ελληνικό σχολείο φοιτούν παιδιά οικονομικών μεταναστών, οι γονείς των οποίων έρχονται στη Ρόδο επειδή μπορούν εύκολα να βρουν δουλειά λόγω της τουριστικής ανάπτυξης. Μέσω του σχεδίου είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν ισότιμα με άλλους ομήλικούς τους στις δραστηριότητες του προγράμματος ενώ δεν αντιμετωπίζονται πλέον ως διαφορετικοί καθώς οι δραστηριότητες του προγράμματος ανέδειξαν τη διαφορετικότητα των λαών στην Ευρώπη.

Η προετοιμασία και ανταλλαγή υλικού στη ξένη γλώσσα παράλληλα με τις δραστηριότητες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, τηλεδιάσκεψης κ.λ.π., προώθησαν την εκμάθηση ξένων γλωσσών αλλά και τη χρήση της γλώσσας σε πραγματικές επικοινωνιακές συνθήκες. Η ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού προώθησε την Ολοκληρωμένη Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας (CLIL, Content and Language Integrated Learning) καθώς μέρος των μαθημάτων έγινε με τη χρήση υλικού σε ξένη γλώσσα. Για παράδειγμα, οι μαθητές/τριες διδάχθηκαν μια θεματική ενότητα στα Μαθηματικά μέσω του μεταφρασμένου στη ξένη γλώσσα εκπαιδευτικού υλικού που είχε αποσταλεί από τα εταιρικά σχολεία.

Τέλος, οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας αποτέλεσαν βασικό μέρος του σχεδίου. Χρησιμοποιήθηκε ηλεκτρονική αλληλογραφία (E-mail) για επικοινωνία μεταξύ σχολείων, εκπαιδευτικών και μαθητών. Η ανταλλαγή του υλικού έγινε σε ηλεκτρονική μορφή. Λογισμικό όπως WORD, EXCEL και POWERPOINT χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή του τελικού προϊόντος αλλά και για την παρουσίαση του σχεδίου. Επίσης, έγινε chat και τηλεδιάσκεψη μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών από όλα τα εταιρικά σχολεία.

Θεματικές ενότητες. Ενσωμάτωση στο σχολικό πρόγραμμα

Τα κύρια θέματα του σχεδίου ήταν οι ξένες γλώσσες, οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και οι παιδαγωγικές μέθοδοι. Όμως, το σχέδιο έχει μεγάλη διαθεματικότητα καθώς προβλέπεται ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού σε πολλά σχολικά μαθήματα. Τα περισσότερα σχολικά μαθήματα εντάχθηκαν στο σχέδιο και οι βασικές εργασίες του σχεδίου ενσωματώθηκαν στα μαθήματα ως μια επέκταση των μαθησιακών δραστηριοτήτων. Για παράδειγμα, το υλικό για τη χώρα προετοιμάστηκε στο μάθημα της Ιστορίας, μεταφράστηκε στο μάθημα των Αγγλικών και στη συνέχεια έγινε η ηλεκτρονική επεξεργασία στο μάθημα της Πληροφορικής. Η ηλεκτρονική αλληλογραφία μαθητών εντάχθηκε στο μάθημα των Αγγλικών.

Έγινε ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού από τα σχολικά βιβλία για το μάθημα των Αγγλικών ώστε να διαπιστώσουν οι συμμετέχοντες πώς διδάσκεται η ίδια διδακτική ενότητα σε άλλα ευρωπαϊκά σχολεία. Θα ακολουθήσει ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού σε πολλά γνωστικά αντικείμενα τα επόμενα δύο σχολικά έτη του προγράμματος.

Γενικότερα οι δραστηριότητες του σχεδίου ήταν διαθεματικές κι απαιτούσαν τη συνεργασία εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων, επομένως το σχέδιο δεν αφορούσε μόνο ένα ή δύο εκπαιδευτικούς και λίγους μαθητές αλλά την πλειοψηφία του εκπαιδευτικού και μαθητικού δυναμικού του σχολείου.

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες της σύμπραξης αφορούσαν ανταλλαγή υλικού και συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων.

Αναφορικά με την ανταλλαγή υλικού, οι δραστηριότητες ακολούθησαν δύο κύριους θεματικούς άξονες:

A) Ανταλλαγή πληροφοριακού υλικού: Παρουσίαση PowerPoint για α) τη χώρα, β) την πόλη και/η γ) τον τόπο κατοικίας μαθητών/τριών

B) Ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού: μέρος των σχολικών βιβλίων κοινών μαθημάτων (μαζί με οδηγίες για τον τρόπο διδασκαλίας) μεταφράστηκαν και στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν από όλα τα συμμετέχοντα σχολεία. Με αυτόν τον τρόπο διαπίστωσαν άμεσα τόσο οι μαθητές/τριες όσο και οι εκπαιδευτικοί πώς διδάσκεται η ίδια θεματική ενότητα σε άλλα ευρωπαϊκά σχολεία και γενικότερα

απέκτησαν μια ιδέα για την εκπαιδευτική διαδικασία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η πρώτη ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού αφορούσε το μάθημα των Αγγλικών.

Παράλληλες δραστηριότητες του σχεδίου ήταν οι ακόλουθες:

- Ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ μαθητών/τριών.
- «Ημέρες Comenius» σε κάθε σχολείο χωριστά για την παρουσίαση της σύμπραξης.
- Παρουσίαση PowerPoint για το πρόγραμμα Comenius, τη σύμπραξη «Ο μικρόκοσμος του σχολείου», τα συμμετέχοντα σχολεία και τις χώρες τους.
- Εκδήλωση Comenius στο ελληνικό σχολείο με συμμετοχή εκπαιδευτικών από τη Φιλανδία και τη Τσεχία στα πλαίσια της συνάντησης για το σχέδιο τον Οκτώβριο του 2006.
- Έρευνα με τη χρήση κοινού ερωτηματολογίου για τις γνώσεις που έχουν οι μαθητές/τριες για τις χώρες των εταιρικών σχολείων και για τις πληροφορίες που θα ήθελαν να μάθουν για τις χώρες αυτές, ώστε η μετέπειτα ανταλλαγή υλικού/ πληροφοριών να ανταποκρίνεται στις προτιμήσεις των μαθητών/τριών.
- Διαγωνισμός για το σύνθημα /logo της σύμπραξης.
- Χρήση του NiceNet για επικοινωνία και ανταλλαγή προσωπικών πληροφοριών μεταξύ των μαθητών/τριών.
- Παραγωγή έντυπου και άλλου υλικού (T-shirt, σελιδοδείκτες) με το σύνθημα / logo της σύμπραξης.
- Μόνιμες εκθέσεις για τη σύμπραξη Comenius σε κάθε σχολείο
- Chat και τηλεδιάσκεψη μεταξύ συμμετεχόντων μαθητών/τριών από όλα τα σχολεία
- Μέρος των τελικών προϊόντων αναρτήθηκε στις ιστοσελίδες των σχολείων.
- Δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο, σε σχολικές εφημερίδες/περιοδικά και άλλες πηγές πληροφόρησης εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Υλοποίηση δραστηριοτήτων

Για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικοί τρόποι εργασίας όπως: εργασία στην τάξη, εργασία με ομάδες μαθητών, ατομική εργασία εκπαιδευτικών και μαθητών, διδασκαλία μαθημάτων με τη χρήση παιδαγωγικού υλικού από τα εταιρικά σχολεία. Παράλληλα οι συμμετέχοντες εργάστηκαν με διαφορετικό τρόπο πέρα από την παραδοσιακή διδασκαλία, εφαρμόζοντας παιδαγωγικές πρακτικές της μάθησης μέσω project (βιωματική μάθηση) και της συνεργατικής και αυτόνομης μάθησης.

Μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων πραγματοποιήθηκαν στο εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου καθώς η χρήση του διαδικτύου ήταν απαραίτητη. Άλλες δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια των σχολικών μαθημάτων, καθώς ήταν ενταγμένες σε σχολικά μαθήματα. Επίσης, μέρος του υλικού ετοιμαζόταν από τους μαθητές σε ομάδες εργασίας εκτός σχολικού ωραρίου και στη συνέχεια γινόταν η τελική επεξεργασία του υλικού στις συναντήσεις της ομάδας Comenius.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι δραστηριότητες του σχεδίου συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων που είχαν αρχικά τεθεί και οι οποίοι αφορούσαν τόσο την πληροφόρηση των συμμετεχόντων όσο και τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους.

Αναφορικά με την πληροφόρηση / ανταλλαγή υλικού: Οι συμμετέχοντες μαθητές κι εκπαιδευτικοί βελτίωσαν τις γνώσεις τους σχετικά με τις χώρες των εταιρικών σχολείων, τα εκπαιδευτικά συστήματα και τη μαθητική ζωή, τα προγράμματα σπουδών, τις σχολικές δραστηριότητες, τον εξοπλισμό, τα βιβλία, το εκπαιδευτικό υλικό, τις παιδαγωγικές μεθόδους και πρακτικές άλλων χωρών κ.λ.π.

Αναφορικά με τις δεξιότητες των συμμετεχόντων: Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί και μαθητές αξιοποίησαν τις ξένες γλώσσες και τις Τ.Π.Ε. ως εργαλεία για επικοινωνία, συνεργασία και υλοποίηση ενός σχεδίου. Η εξάσκηση των ξένων γλωσσών σε πραγματικές επικοινωνιακές συνθήκες και η συνεργασία από απόσταση μέσω Τ.Π.Ε. ανανέωσαν την εκπαιδευτική διαδικασία. Παράλληλα, όλοι οι συμμετέχοντες απέκτησαν χρήσιμες επικοινωνιακές και συνεργατικές δεξιότητες.

Τελικό προϊόν

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν, μέρος του υλικού που συγκεντρώθηκε, αξιολογήθηκε και στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή των τελικών προϊόντων του σχεδίου. Δόθηκε έμφαση στη χρήση των νέων τεχνολογιών τόσο για την εύκολη επεξεργασία και ανταλλαγή υλικού όσο και για την ευκολία πρόσβασης που παρέχει η ηλεκτρονική μορφή. Τα τελικά προϊόντα του σχεδίου είναι:

- Παρουσίαση PowerPoint για το πρόγραμμα Comenius, τη σύμπραξη «Ο μικρόκοσμος του σχολείου», τα συμμετέχοντα σχολεία και τις χώρες τους
- Παρουσίαση PowerPoint για α) τη χώρα και β) την περιοχή κάθε σχολείου
- Στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας για τις γνώσεις που έχουν οι μαθητές/τριες για τις χώρες των εταιρικών σχολείων και για τις πληροφορίες που θα ήθελαν να μάθουν για τις χώρες αυτές
- Σύνθημα / logo της σύμπραξης σε ηλεκτρονική κι έντυπη μορφή.
- CD με βασικό λεξιλόγιο σε κάθε γλώσσα συνοδευόμενο από εκφωνήσεις μαθητών/τριών
- Πληροφορίες για τους συμμετέχοντες μαθητές/τριες μέσω του NiceNet. (<http://nicenet.org> Class Key MZ85226S4Z)
- Ενημερωτικές αφίσες για το πρόγραμμα Comenius, τη σύμπραξη «Ο μικρόκοσμος του σχολείου», τα συμμετέχοντα σχολεία και τις χώρες τους
- Εκπαιδευτικό υλικό για το μάθημα των Αγγλικών

Αξιολόγηση

- Η αξιολόγηση του σχεδίου έγινε μέσω α) του παραγόμενου υλικού, β) του αριθμού των συμμετεχόντων μαθητών/τριών κι εκπαιδευτικών και γ) της ανταλλαγής ηλεκτρονικών μηνυμάτων μεταξύ μαθητών/τριών.
- Επίσης, χρησιμοποιήθηκε κοινό ερωτηματολόγιο για τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες της σύμπραξης, προκειμένου να γίνει εσωτερική αξιολόγηση.
- Ακόμη, η αξιολόγηση έγινε από τους συντονιστές της σύμπραξης μέσω των παραμέτρων που περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο Αυτοαξιολόγησης των σχεδίων του προγράμματος Comenius.
- Τέλος, ζητήθηκε από μη συμμετέχοντες μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς να εκθέσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα θετικά και αρνητικά σημεία του σχεδίου, προκειμένου να γίνει εξωτερική αξιολόγηση.

Δραστηριότητες διάδοσης του σχεδίου

- Εκδηλώσεις διάδοσης στα σχολεία υποδοχής με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών από τα εταιρικά σχολεία κατά τη διάρκεια των συναντήσεων για το σχέδιο. Η τοπική κοινωνία, οι συνεργαζόμενοι εταίροι καθώς και άλλα σχολεία της περιοχής ενημερώθηκαν για το περιεχόμενο του σχεδίου και τα τελικά προϊόντα του σχεδίου.
- Σε κάθε σχολείο τοπικά γίνονταν εκδηλώσεις, στην αρχή του έτους για την παρουσίαση της σύμπραξης και στο τέλος του σχολικού έτους για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν.
- Χρήση της μεθόδου peer teaching. Οι συμμετέχοντες μαθητές/τριες μεταφέρουν τις εμπειρίες και τις γνώσεις που απέκτησαν στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της σύμπραξης στους ομήλικους τους.
- Κάθε σχολείο τοπικά δημοσίευσε πληροφορίες για τη σύμπραξη στον τοπικό τύπο, σε σχολικές εφημερίδες και περιοδικά καθώς και σε έντυπα με εκπαιδευτικό περιεχόμενο.
- Δημιουργήθηκε μόνιμος χώρος έκθεσης σε κάθε σχολείο για τη σχολική σύμπραξη Comenius με αφίσες, φυλλάδια, τελικά προϊόντα κ.λ.π.
- Δημιουργήθηκε ιστοσελίδα με πληροφορίες και μέρος των τελικών προϊόντων που έχουν παραχθεί κατά τη διάρκεια της σύμπραξης.
(www.gy.svitavy.cz/socrates/index.php)

Διακρατική κινητικότητα

- Συνάντηση για το σχέδιο στη Ρόδο τον Οκτώβριο του 2006.
- Συνάντηση για το σχέδιο στην Τσεχία τον Απρίλιο του 2007 με συμμετοχή εκπαιδευτικών από τη Φιλανδία και την Ελλάδα.

- Επίσκεψη μελέτης του διευθυντή του σχολείου από τη Τσεχία στη Ρόδο τον Ιούνιο του 2007
- Συνάντηση για το σχέδιο στη Ρόδο τον Ιούνιο του 2007.

Στη διάρκεια της πρώτης συνάντησης για το σχέδιο στη Ρόδο τον Οκτώβριο του 2006, οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί από όλα τα σχολεία έκαναν λεπτομερή προγραμματισμό για τις δραστηριότητες του σχολικού έτους 2006/07, τον τρόπο οργάνωσης του σχεδίου, τις ευθύνες κάθε σχολείου, το υλικό που θα συγκεντρωθεί και θα ανταλλαγεί μεταξύ των σχολείων, τον τρόπο επικοινωνίας μεταξύ μαθητών/τριών, το χρονοδιάγραμμα όλων των παραπάνω δραστηριοτήτων και την πιθανότητα κινητικότητας μαθητών/τριών.

Στη διάρκεια των επισκέψεων στα εταιρικά σχολεία, οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν για το εκπαιδευτικό σύστημα των άλλων χωρών, τα μαθήματα, τα διαθέσιμα μέσα και τον εξοπλισμό, τις εργασιακές συνθήκες και άλλα εκπαιδευτικά ζητήματα. Οι επισκέπτες εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν μαθήματα στα άλλα σχολεία κι είχαν την ευκαιρία να παρατηρήσουν άμεσα τον τρόπο λειτουργίας του κάθε σχολείου. Η συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις ομοιότητες και διαφορές στον τρόπο λειτουργίας των σχολείων θεωρούμε ότι συνέβαλε στην καλύτερη κατανόηση και στον καλύτερο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων της σύμπραξης.